

Monumentnummer*: 523011

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82878/34

Woonplaats* Nijmegen
Gemeente* Nijmegen
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Nijmegen
Locatieomschrijving Centrum

Kadastrale gemeente* Nijmegen
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 5216

Omschrijving**

Inleiding

Het HERENHUIS met HEKWERKEN, dat thans in gebruik is als kantoor, is gebouwd in 1895 door architect/ aannemer G. Buskens in eclectische stijl. De panden Oranjesingel 8-34 zijn op één enkel pand na (nr. 12), ontworpen door Buskens. Het betreft rijk geornamenteerde twee- of drielaags herenhuizen met een grote diversiteit aan trapgevels, torens, dakkapellen, balkons, serre's, loggia's en beeldhouwwerk. Iedere voorgevel is anders vormgegeven, terwijl de interieurs qua indeling en detaillering grote overeenkomst vertonen. Ook de achtergevels, die zeer sober zijn uitgevoerd, lijken op elkaar. Een aantal huizen heeft zelfs één doorlopende achtergevel, zoals de nrs. 14-34. De achtergevel van nr. 20 is later op de begane grond uitgebreid. Het huis heeft een voortuin die van het trottoir wordt gescheiden door een smeedijzeren hekwerk met enkel toegangshek.

Het herenhuis maakt deel uit van de aaneengesloten noordelijke gevelwand van de Oranjesingel, één van de voornaamste straten van het uitbreidingsplan van Bert Brouwer, ontworpen na de afbraak van de vestingwerken, binnen het beschermd stadsgezicht.

Omschrijving

Het HERENHUIS heeft een rechthoekig grondplan met een licht vooruitspringende toren aan de voorzijde en een uitbouw aan de achterzijde. Het herenhuis heeft een kelder en drie bouwlagen onder een plat dak. De toren heeft een spits op vierkante grondslag, die

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

is bedekt met bitumineuze shingles die de oorspronkelijke leien vervangen.

Het huis is opgetrokken uit rode baksteen, gemetseld in kruisverband.

De asymmetrisch ingedeelde VOORGEVEL is twee traveeën breed en heeft links een licht vooruitspringende risaliet die eindigt in een vierkante toren en rechts een liseen, die horizontaal worden geleed door gepleisterde speklagen. De voorgevel heeft een hardstenen plint met een waterlijst en wordt afgesloten met geprofileerde kroonlijsten op rijk bewerkte klossen. De hoeken van de toren hebben een beëindiging in de vorm van vierkante gemetselde pinakels met een gepleisterde afdekplaat met bolbekroning. De liseen wordt afgesloten met een gepleisterd element dat is voorzien van een kinderkopje.

In het torenachtige bouwvolume, de linker travee, bevindt zich de ingangspartij, die bestaat uit een hardstenen stoep, een niet oorspronkelijke voordeur in een kozijn op hardstenen neuten met een gesneden kalf en een glas-in-lood bovenlicht, dat wordt afgesloten door een geprofileerde lijst. Het bovenlicht wordt omlijst door een vooruitspringend gemetseld veld, dat rust op gepleisterde consoles en is voorzien van een boog van gele verblendsteen met gepleisterde geboortestenen, een boogtrommel van rode verblendsteen en een afsluitende gepleisterde schouderboog. Hierboven bevinden zich in de tweede en derde bouwlaag twee vensters met schuiframen en glas-in-lood bovenlichten, resp. recht en rondboogvormig afgesloten met een segmentboog en boogtrommel van gele en rode en een rondboog van gele verblendsteen en voorzien van resp. gepleisterde geboortestenen en een sluitsteen. De rondboog heeft een afsluiten de gepleisterde waterlijst.

De eerste bouwlaag van de rechter travee wordt in beslag genomen door een vijfhoekige serre met balkon. De serre heeft een stenen borstwering, een opbouw van rijk bewerkte stijlen en regels, ramen met glas-in-lood bovenlichten, een geprofileerde kroonlijst en een dakje met leien in maasdekking. Het balkon met niet oorspronkelijk balkonhek is toegankelijk via een dubbele balkondeur met zij- en bovenlichten, die worden omlijst door gepleisterde elementen en afgesloten met een lijst op klosjes. Hierboven bevindt zich in de derde bouwlaag een loggia met een gepleisterde balustrade, waarop drie zuilen met Ionische kapitelen staan, die twee segmentbogen van gele verblendsteen met gepleisterde aanzetstenen dragen. De achterwand van de loggia, die toegankelijk is via een dubbele deur met zij- en bovenlichten, is gepleisterd en voorzien van horizontale groeven.

De asymmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL heeft boven de moderne aanbouw een balkon, dat is voorzien van een houten balkonhek met gietijzeren spijlen en een getoogde dubbele balkondeur met bovenlicht. De achtergevel is verder voorzien van getoogde vensters met stolpramen en bovenlicht en wordt afgesloten met een houten lijst.

Het INTERIEUR verkeert nog gedeeltelijk in oorspronkelijke staat. De indeling is bewaard gebleven en er zijn nog een aantal oorspronkelijke interieurelementen aanwezig zoals: de vestibule met marmeren vloer en lambrizing, wanden met in pleisterwerk nagebootste natuursteenblokken, stucpanelen en -plafond en de tochtdeur met zij- en bovenlichten voorzien van geëst glas met een figuratieve voorstelling in het midden; de gang met marmeren vloer en plinten, rondboog op gepleisterde consoles met mascarons, geornamenteerde gepleisterde deurstukken, geornamenteerde stucplafonds en de trap met bewerkte houten trappaal en spijlen; de kamers en suite met schuifdeuren, rijk geornamenteerde stucplafonds en een schouw van zwart en groenzwart geaderd marmer; de paneeldeuren in geprofileerde omlijsting in het hele huis.

De voortuin wordt omgeven door een smeedijzeren HEKWERK met daarin een enkel toegangshek.

Waardering HERENHUIS met HEKWERKEN van G. Buskens uit 1895.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

-\tVan architectuurhistorische waarde als goed en vrij gaaf voorbeeld van een herenhuis in eclectische stijl met esthetische kwaliteiten in de voorgevel en het interieur zoals bijzonder materiaalgebruik en een rijke ornamentering.

-\tVan stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de aaneengesloten noordelijke gevelwand van de Oranjesingel, één van de voornaamste straten van het beschermde stadsgezicht, het laat 19de-eeuwse uitbreidingsplan van Bert Brouwer.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis